305 వ అధ్యాయం

٣٠٥ ـ بَابُ تَحْرِيمِ تَصْوِيرِ الْحَيْوَانِ فِي بِسَاطٍ أَوْ حَجَرٍ أَوْ ثَوْبٍ أَوْ دِرْهَمٍ، أَوْ مِخَدَّةٍ، أَوْ دِينَارٍ، أَوْ وِسَادَةٍ وَغَيْرِ ذٰلِكَ، وَتَحْرِيمِ اتِّخَاذِ الصُّورَةِ فِي حَائِطٍ وَسِتْرٍ وَعِمَامَةٍ وَثَوْبٍ ونَحْوِهَا، وَالأَمْرِ بِإِتْلاَفِ الصُّوَرِ

పడకలు, రాళ్ళు, దుస్తులు, దిర్హమ్ దీనార్ల (నాణేలు) దిండ్లు మొదలగు వాటి మీద ప్రాణుల బొమ్మలు గీయరాదు. అదే విధంగా గోడలు, పైకప్పులు, పరదాలు, తలపాగాలు, బట్టలు మొదలగు వాటి మీద బొమ్మలు గీయటం నిషిద్ధం. అలాంటి బొమ్మల్ని చెరిపేయాలి

١٦٨٠ ـ عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ: «إِنَّ الَّذِينَ يَصْنَعُونَ هٰذِهِ الصُّوَرَ يُعَذَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، يُقَالُ لَهُمْ: أَحْيُوا مَا خَلَقْتُمْ» متفقٌ عليه.

1680. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఈ బొమ్మలు తయారు చేసేవారు ప్రళయదినాన శిక్షించబడతారు. మీరు సృష్టించిన వాటిలో ప్రాణం పోయండి అంటూ వారిని గద్దించటం జరుగుతుంది.

(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని లిబాస్ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

చిత్రాలు గీయటం చాలా పెద్ద పాపమనీ, దానికి పరలోకంలో శిక్ష పడుతుందని ఈ హదీసు ద్వారా తెలుస్తోంది. కాని ప్రభుత్వం నిర్బంధం చేసిన ఫోటోలు ఉదా: గుర్తింపు కార్డులు,

పాస్‌పోర్టుల కోసం ఫోటోలు తీయటంలో తప్పులేదు. ఇది అనివార్య విషయం. ఇందులో మనిషి ఇష్టాయిష్టాల ప్రమేయం ఉండదు. కనుక ఇలాంటి అవసరాల కోసం ఫోటోలు తీయటం తీయించుకోవటం ధర్మసమ్మతమే. అయితే ఆ హద్దును దాటి ప్రవర్తించకూడదు.

١٦٨١ ـ وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: قَدِمَ رَسُولُ اللهِ ﷺ مِنْ سَفَرٍ وَقَدْ سَتَرْتُ سَهْوَةً لِي بِقِرَامٍ فِيهِ تَمَاثِيلُ فَلَمَّا رَآهُ رَسُولُ اللهِ ﷺ، تَلَوَّنَ وَجْهُهُ! وَقَالَ: «يَا عَائِشَةُ! أَشَدُّ النَّاسِ عَذَاباً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهُونَ بِخَلْقِ اللهِ!» قَالَتْ: فَقَطَعْنَاهُ، فَجَعَلْنَا مِنْهُ وِسَادَةً أَوْ وِسَادَتَيْنِ. متفقٌ عليه. «القِرَامُ» بكسرِ القَافِ، هُوَ: السِّتْرُ. «وَالسَّهْوَةُ» بِفَتْحِ السِّينِ الْمُهْمَلَةِ وَهِيَ: الصُّفَّةُ تَكُونُ بَيْنَ يَدَيِ الْبَيْتِ، وَقِيلَ: هِيَ الطَّاقُ النَّافِذُ فِي الحَائِطِ.

1681. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్‌హా) కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రయాణం నుంచి తిరిగొచ్చినప్పుడు నేను మా ఇంటి గుమ్మానికి ఒక తెర వ్రేలాడదీసి ఉంచాను. దాని మీద బొమ్మలు వేయబడి ఉన్నాయి. వాటిని చూడగానే దైవప్రవక్త (సల్లం) ముఖం రంగుమారిపోయింది. తర్వాత ఆయన నాతో, "ఆయిషా! దేవుని సృష్టిని పోలిన వాటిని సృష్టించేవారికి ప్రళయదినాన అందరికన్నా తీవ్రమైన శిక్ష విధించబడుతుంది" అని చెప్పారు.

ఆయిషా (రజి.అన్‌హా) ఇలా అంటు న్నారు: అప్పుడు మేము ఆ తెరను చించి ఒకటి లేక రెండు దిండ్లు తయారు చేసుకున్నాం.

(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని లిబాస్ ప్రకరణాలు)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ఇంతకు ముందు 'షరీఅత్ ఆదేశాల పట్ల అపచారం జరిగితే ఆగ్రహం వ్యక్తం చేయాలి' అన్న అధ్యాయంలో కూడా వచ్చింది. బొమ్మలు గీయటం, వాటిని ఇంట్లో గోడలకు, గుమ్మాలకు వ్రేలాడదీయటం మహాపాపమని ఈ హదీసు ద్వారా కూడా బోధపడుతోంది. అయితే వాటిని చించి గౌరవపూర్వకం కాని వస్తువులుగా ఉపయోగించటం, నలుపబడే విధంగా ఉంచటం ధర్మసమ్మతమే. ఈ హదీసులో ఆయిషా (రజి.అన్‌హా) బొమ్మలున్న గుడ్డతో దిండ్లు తయారు చేసుకోవటాన్ని అందుకు నిదర్శనంగా తీసుకోవచ్చు.

١٦٨٢ - وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «كُلُّ مُصَوِّرٍ فِي النَّارِ يُجْعَلُ لَهُ بِكُلِّ صُورَةٍ صَوَّرَهَا نَفْسٌ فَيُعَذِّبُهُ فِي جَهَنَّمَ» قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: فَإِنْ كُنْتَ لا بُدَّ فَاعِلاً، فَاصْنَعِ الشَّجَرَ وَمَا لا رُوحَ فِيهِ. متفقٌ عليه.

1682. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) తెలియజేశారు: "ప్రతి చిత్రకారుడు నరకవాసియే. అతను గీసిన ప్రతి బొమ్మకు బదులు ఒక మనిషిని పుట్టించటం జరుగుతుంది. అతను నరకంలో ఆ చిత్రకారుణ్ణి శిక్షిస్తాడు."

ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఇలా అంటున్నారు: "బొమ్మలు గీయటం తప్పదనుకుంటే నీవు చెట్లు, ప్రాణంలేని బొమ్మలు గీయి."

(బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని లావాదేవీల ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

చిత్రకారుడికి అతను గీసిన బొమ్మలను బట్టి శిక్ష విధించటం జరుగుతుంది. అతను ఎన్ని చిత్రాలు గీస్తే అంత ఎక్కువగా అతనికి శిక్షపడుతుంది. వివాహాది వేడుకలు, సభలు సమావేశాలు జరిగినప్పుడు వీడియోలు తీసేవారికి ఇందులో తీవ్రమయిన హెచ్చరిక ఉంది. వారు ఒకే సమయంలో వందల వేల, కొన్ని సందర్భాల్లో లక్షలాది మంది ఫోటోలు తీస్తారు. వారు ఈ వృత్తి నిషిద్ధమైనదని తెలిసి కూడా నిర్లక్ష్యంతో దీనికి పాల్పడుతుంటే వారిని తీవ్రంగా హెచ్చరించటం జరుగుతోంది. పరలోకంలో వారికి చాలా కఠినమైన శిక్ష ఉంటుంది. ఒకవేళ ఇస్లాం ఈ వృత్తిని అధర్మంగా పేర్కొన్నప్పటికీ వారు దీనిని ధర్మసమ్మతమైనదిగా భావిస్తున్నట్లయితే వారు ధర్మతిరస్కారులుగా పరిగణించబడతారు. అలాంటప్పుడు నరకమే వారి శాశ్వత నివాస స్థలం అవుతుంది. ఈ హెచ్చరిక చేత్తో బొమ్మలు గీసేవారు, శిల్పాలు చెక్కేవారికి మాత్రమే పరిమితమని అనుకుంటే పప్పులో కాలేసినట్లే. చిత్రం - అది చేత్తో గీసినదయినా, కెమెరా, వీడియోలతో తీసినదయినా అది చిత్రమే అవుతుంది. దాన్ని తయారు చేసినవాడు నరకాగ్నికి ఆహుతి అవుతాడు. అయితే చెట్లు, కాలువలు, కొండలు లాంటి ప్రాణం లేని ప్రకృతి దృశ్యాలను గీసుకోవటంలో తప్పులేదు.

١٦٨٣ ـ وَعَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «مَنْ صَوَّرَ صُورَةً فِي الدُّنْيَا، كُلِّفَ أَنْ يَنْفُخَ فِيهَا الرُّوحَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَيْسَ بِنَافِخٍ» متفقٌ عليه.

1683. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈవిధంగా ప్రవచిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) గారు తెలియ జేశారు: ప్రపంచంలో చిత్రం గీసినవాణ్ణి ప్రళయదినాన అందులో ప్రాణం పోయమని వత్తిడి చేయటం జరుగు తుంది. కాని అతను అందులో ప్రాణం పోయలేడు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని లిబాస్ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని 'లా తద్ఖులుల్ మలాయికతు బైతన్' అధ్యాయం)

١٦٨٤ ـ وَعَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصَوِّرُونَ» متفقٌ عليه.

1684. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ ఇబ్నె మస్వూద్ (రజి) తెలియజేశారు: ప్రళయదినాన అందరికంటే కఠినమైన శిక్ష అనుభవించేవారు చిత్రకారులయి ఉంటారు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

١٦٨٥ ـ وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «قَالَ اللهُ تَعَالَى: وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ يَخْلُقُ كَخَلْقِي! فَلْيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً، أَوْ لِيَخْلُقُوا شَعِيرَةً» متفقٌ عليه.

1685. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) తెలియజేశారు: నేను సృష్టించినట్లు సృష్టించటానికి ప్రయత్నించేవారికంటే దుర్మార్గులు మరెవరుంటారు? వారికి (దమ్ముంటే), వారు ఒక అణువుని (లేక చీమను) సృష్టించాలి లేక ఒక(ధాన్యపు) గింజను సృష్టించాలి లేక ఒక బార్లీ (గింజ)ను సృష్టించాలి. (బుఖారీ-ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

1686. హజ్రత్ అబూ తల్హా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: "ఏ ఇంట్లో నయితే కుక్క లేక చిత్రాలుంటాయో ఆ ఇంట్లోకి దైవదూతలు ప్రవేశించరు." (బుఖారీ-ముస్లిం)

١٦٨٦ - وَعَنْ أَبِي طَلْحَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ: «لَا تَدْخُلُ المَلائِكَةُ بَيْتاً فِيهِ كَلْبٌ وَلا صُورَةٌ» متفقٌ عليه.

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఇక్కడ దైవదూతలు అంటే కారుణ్యదూతలు అని భావం. వారి రాకవల్ల ఇళ్ళల్లో శుభశ్రేయాలు కల్గుతాయి. ఇకపోతే పర్యవేక్షకులు, అంగరక్షకులైన దూతలు, వారు ఎల్లప్పుడూ మానవుణ్ణి వెన్నంటే ఉంటారు. మనిషిని వదలిపెట్టి ఎక్కడికీ వెళ్ళరు.

1687. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం: (ఒకసారి) జిబ్రయీల్ దూత దైవప్రవక్త (సల్లం)కు వస్తానని వాగ్దానం చేసి ఆలస్యం చేశారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆయన కోసం (ఎదురు చూస్తూ) చాలా ఇబ్బంది పడ్డారు. ఆఖరికి తనే బయటికి వచ్చారు. అప్పుడాయనకు జిబ్రయీల్ కలిశారు. ఆలస్యం ఎందుకయిందని అడిగితే "కుక్కలు, చిత్రాలు ఉండే ఇండ్లల్లోకి మేము రాము" అని చెప్పారు జిబ్రయీల్ (అలైహి).

١٦٨٧ - وعن ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: وَعَدَ رَسُولَ اللهِ ﷺ جِبْرِيلُ أَنْ يَأْتِيَهُ، فَرَاثَ عَلَيْهِ حَتَّى اشْتَدَّ عَلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ، فَخَرَجَ فَلَقِيَهُ جِبْرِيلُ فَشَكَا إِلَيْهِ، فَقَالَ: «إِنَّا لا نَدْخُلُ بَيْتاً فِيهِ كَلْبٌ وَلا صُورَةٌ». رواه البخاري. «رَاثَ»: أَبْطَأَ، وهو بالثاءِ المثلثةِ.

(సహీహ్ బుఖారీలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

1688. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్హా) కథనం: జిబ్రయీల్ దూత దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ఫలానా సమయంలో వస్తానని వాగ్దానం చేశారు. ఆ సమయం వచ్చినా ఆయన రాలేదు.

١٦٨٨ - وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: وَاعَدَ رَسُولَ اللهِ ﷺ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلامُ فِي سَاعَةٍ أَنْ يَأْتِيَهُ، فَجَاءَتْ تِلْكَ السَّاعَةُ وَلم يَأْتِهِ! قَالَتْ: وَكَانَ بِيَدِهِ عَصاً،

فَطَرَحَها مِنْ يَدِهِ وَهُوَ يَقُولُ: «مَا يُخْلِفُ اللهُ وَعْدَهُ وَلا رُسُلُهُ» ثُمَّ الْتَفَتَ، فَإذا جِرْوُ كَلْبٍ تَحْتَ سَرِيرِهِ. فَقَالَ: «مَتَى دَخَلَ هٰذا الْكَلْبُ؟» فَقُلْتُ: وَاللهِ! مَا دَرَيْتُ بِهِ، فَأَمَرَ بِهِ فَأُخْرِجَ، فَجَاءَهُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلامُ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «وَعَدْتَني، فَجَلَسْتُ لَكَ وَلَمْ تَأْتِني» فَقَالَ مَنَعَنِي الْكَلْبُ الذي كَانَ في بَيْتِكَ، إنَّا لا نَدْخُلُ بَيْتاً فِيهِ كَلْبٌ وَلا صُورَةٌ». رواه مسلم.

ఆయిషా (రజి.అన్హా) ఇలా అంటున్నారు: అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) చేతిలో ఒక కర్ర ఉంది. ఆయన ఆ కర్రను విసరిపారేస్తూ, 'అల్లాహ్‌గాని ఆయన దూతలుగాని తమ వాగ్దానాన్ని భంగం చేయరు' అని అన్నారు. తర్వాత ఇంట్లో కలియజూస్తే తన మంచం క్రింద ఒక కుక్కపిల్ల కనిపించింది. ఆయన (ఆశ్చర్యంతో), "ఇదెప్పుడు లోపలికి జొరబడింది?" అని అడిగారు. "దైవసాక్షి! దీని గురించి నాకు తెలియదు" అని అన్నాను నేను. తర్వాత ఆయన ఆజ్ఞమేరకు ఆ కుక్క పిల్లను బయటికి గెంటేయటం జరిగింది. ఆ తర్వాత వెంటనే జిబ్రయీల్ (అలైహి) వచ్చేశారు. "మీరు వస్తానని నాకు వాగ్దానం చేశారు. నేను మీ కోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నాను. మీరు రాలేదు" అన్నారు దైవప్రవక్త (సల్లం). అందుకు జిబ్రయీల్ సమాధానమిస్తూ, "మీ ఇంట్లో ఉన్న కుక్క నన్ను రాకుండా చేసింది. కుక్కలు లేక చిత్రాలు ఉండే ఇళ్ళల్లోకి మేము రాము" అని చెప్పారు.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని లిబాస్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ద్వారా ఇంతకుముందు వచ్చిన హదీసులోని సంఘటన వివరంగా తెలుస్తోంది. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇంట్లోకి ఒక కుక్క పిల్ల వచ్చి కూర్చుంది. అది ఇంటివాళ్ళెవరూ

చూడలేదు. దానివల్ల జిబ్రయీల్ దూత దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళలేకపోయారు. ఈ రోజుల్లో ఎంతోమంది ముస్లింలు పాశ్చాత్యుల్ని గుడ్డిగా అనుకరిస్తూ ఎంతో ఆసక్తితో ఇళ్ళల్లో కుక్కల్ని పెంచుతున్నారు. అలాగే చాలా ఇళ్ళల్లో చిత్రాలు కూడా ఉంటున్నాయి. కొందరు అలంకరణ కోసం షోకేసుల్లో వివిధ జంతువుల బొమ్మలు పెట్టుకుంటున్నారు. మరికొందరు తాము తమ భార్యాబిడ్డలతో తీయించుకున్న ఫోటోలను, మరికొందరు తమ తాతముత్తాతల ఫోటోలను, ఇంకొందరు "శుభప్రాప్తి" పేరిట మహాత్ముల, పుణ్యాత్ముల నగ్నచిత్రాలను గోడలకు తగిలించుకుంటున్నారు. నిజానికి చిత్రాలు గోడలకు తగిలించుకుంటే శుభం కాదు వచ్చేది, దరిద్రం పట్టుకుంటుంది.

١٦٨٩ - وَعَنْ أَبِي الهَيَّاجِ حَيَّانَ بْنِ حُصَيْنٍ قَالَ: قَالَ لِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: أَلا أَبعَثُكَ عَلى مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللهِ ﷺ؟ أَنْ لا تَدَعَ صُورَةً إلَّا طَمَسْتَهَا، وَلا قَبْراً مُشْرِفاً إلَّا سَوَّيْتَهُ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

1689. హజ్రత్ అబుల్ హయ్యాజ్ హయ్యాన్ బిన్ హుసైన్ (రజి) కథనం: అలీ బిన్ అబూ తాలిబ్ (రజి) నన్ను ఇలా పురమాయించారు: దైవప్రవక్త (సల్లం) నన్ను ఏ పని కోసం పంపించారో ఆ పనికోసం నేను నిన్ను పంపించవద్దా? (నువ్వెళ్ళి) ఒక్క చిత్రాన్నీ వదలిపెట్టకుండా అన్నిటినీ చెరిపి వెయ్యి. ఎత్తుగా ఉన్న సమాధులన్నిటినీ సమానం చేసెయ్యి. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని జనాయెజ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

చిత్రాలు, జానెడుకన్నా ఎత్తుగా ఉండే సమాధులు చెడు విషయాల క్రిందికి వస్తాయి. వాటిని నిరోధించటం, రూపుమాపటం ముస్లిం ప్రభుత్వాధినేతల బాధ్యత. అందుకే ఇస్లామీయ రాజ్యంలో చిత్రలేఖనానికి, సమాధుల్ని పటిష్టంగా నిర్మించటానికి, వాటిని ఒక జానెడుకంటే ఎత్తుగా నిర్మించటానికి అనుమతి ఉండదు.

సమానం చేయటమంటే నేలమట్టం చేయటమని కాదు అర్థం. షరీఅత్ ఆదేశం ప్రకారం ఒక జానెడు ఎత్తుకి సమానం చేయటమని దాని భావం.